

Opinie: Kindermishandeling verdient harde aanpak

PLUS • ⌚ 4 juli • Elisabeth Akkerman

Een 4-jarige jongen komt op de spoedeisende hulp. Hij is gebeten door de hond. Het blijkt dat dit al twee keer eerder gebeurd was dit jaar. Blijkbaar is er na de beide keren niets veranderd en is de hond nog steeds in het gezin.

In Nederland worden jaarlijks ongeveer 119.000 kinderen de dupe van mishandeling en verwaarlozing. In elke schoolklas is dat er gemiddeld één en in Groningen is dat helaas niet anders. Exacte aantallen zijn moeilijk te geven. In 2014 zijn bij Veilig Thuis Groningen 633 meldingen gedaan. Schattingen gaan er echter vanuit dat dit slechts een derde is van de totale omvang van het probleem. Een ernstige zaak.

Angst voor onterechte melding

Het is van groot belang dat kinderen in veiligheid en goede verzorging kunnen opgroeien. Kinderen hebben recht op een goede, veilige start van hun leven en moeten niet te maken krijgen met de gevolgen van kindermishandeling, die de rest

van hun leven kunnen tekenen. Dat moeten we met elkaar voorkomen. Scholen kunnen daar een grote rol bij spelen. Leerkrachten zien de kinderen een groot deel van de dag en zouden aanwijzingen van mishandeling kunnen signaleren. Zij moeten dan wel weten hoe en bij wie zij terecht kunnen.

Helaas blijkt in de praktijk de aanpak van kindermishandeling niet altijd gemakkelijk. Niet alle signalen zijn even helder en vervolgens is het lastig de signalen die er wel zijn in te schatten en te bespreken. Leerkrachten zijn soms bang om de relatie met ouders – mogelijk ten onrechte – onder druk te zetten en zijn bang voor de gevolgen als zij onterecht een melding doen. Dat is begrijpelijk, maar zou de angst om onterecht géén melding te doen niet groter moeten zijn? Namens het kind spreekt er tenslotte niemand anders. Daarom is het van groot belang dat professionals hun zorgen eerst kunnen overleggen met een deskundige zoals een aandachtsfunctionaris.

Meldcode

De meldcode, die ondersteunt bij de stappen die je moet volgen bij signalen van verwaarlozing of mishandeling, helpt professionals. Zo'n protocol alleen lost echter nog niets op. Binnen diverse organisaties wordt daarom gewerkt met een aandachtsfunctionaris. Zo zijn er bij het UMCG twee medewerkers speciaal voor aangesteld. De aandachtsfunctionaris ondersteunt en adviseert professionals bij het hanteren van de meldcode. Dit werkt wél, professionals krijgen hierdoor namelijk praktische handvatten waarmee ze aan de slag kunnen. Bovendien werkt de inzet van de aandachtsfunctionaris vaak preventief, het is hun vak dus zij zijn bij uitstek alert op signalen en weten de ernst ervan in te schatten.

De situatie van de door de hond gebeten jongen van 4 gaat verder. Nadat de jongen binnen was gebracht op de spoedeisende hulp heeft de behandelend arts melding gemaakt bij de aandachtsfunctionaris. Zij is met het gezin in gesprek gegaan. De ouders wilden liever geen afscheid nemen van de hond, maar ter bescherming van het kind was dit noodzakelijk. Door het tactvolle overleg begrepen de ouders ook dat de hond niet kon blijven en is de hond diezelfde dag nog naar een ander adres gegaan.

Aandachtsfunctionaris

Meerdere professionals geven aan dat het werken met een aandachtsfunctionaris werkt. Wanneer ook scholen over een aandachtsfunctionaris beschikken, wordt het signaleren van mishandeling of verwaarlozing een stuk makkelijker. Dit zal de kans op een effectieve aanpak sterk vergroten in het belang van het kind. Dit betekent wel dat

er door gemeenten geïnvesteerd zal moeten worden in aandachtsfunctionarissen binnen het onderwijs. Kindermishandeling verdient namelijk een aanpak die daadwerkelijk helpt.
